

Faglig beretning for projekter med tilskud fra Fonden for økologisk landbrug i 2012

Projektets titel

Dyrkningssikre bælgsådsafgrøder – del II (genbevilling)

Tilskudsmodtager

Videncentret for Landbrug

CVR nr.: 32 28 71 15

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N.

Den faglige beretning giver efter min opfattelse et retvisende billede af tilskuddets anvendelse og at anvendelsen af tilskuddet er i overensstemmelse med projektansøgningen og fondens tilsagnsskrivelser.

Dato**Titel, navn og underskrift**

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Landdistrikter.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.

Projektnummer:**Projekttitlel:** Dyrkningssikre bælgædsafgrøder – del II (genbevilling)

Projektstart: 1. januar 2010 **Projektafslutning:** 31. december 2012

Projektet formål

Formålet er at sikre en dansk produktion af økologisk bælgæd, som i mængde og kvalitet passer til behovet i den økologiske husdyrproduktion. For at opfylde formålet sættes fokus på at øge dyrkningssikkerheden i bælgæd.

Projektets resultater og forventede effekter

Aktiviteterne i 2012 bygger på forsøgsarbejdet i projektet i 2010 og 2011. Her var indsatsen på både vinter- og vårsorter af bælgædsarterne hestebønne, markært og lupin. Den mest succesfulde afgrøde har været vårhestebønne, da de har vist et godt udbyttepotentiale både under økologiske og konventionelle dyrkningsforhold. Den stigende pris på protein har medført en stor interesse for bælgædsproduktionen.

Den væsentligste effekt af projektet har været, at økologisk (og konventionelle) landmænd har taget dyrkning af hestebønner til sig som et relevant alternativ til importeret soja. Før projektet var dyrkning af hestebønner knyttet til lerjord, i projektet er det vist, at dyrkning af hestebønner på sandjord er attraktivt, blot der er mulighed for vanding.

Til gengæld har projektets aktiviteter med vinterhestebælgæd ikke ført til en udbredt dyrkning af disse. Det må på nuværende tidspunkt konkluderes, at de eksisterende sorter af vinterbælgæd ikke er dyrkningssikre under danske forhold. Der er dog et dyrknings- og udbyttepotentiale i vinterbælgæd, som kan være relevant i fremtiden, hvis klimaforandringer medfører mildere vintre og sortforædlingen bidrager med sorter, som er mere velegnede under danske forhold.

Projektets aktiviteter

Genbevillingen for 2012 har været rettet mod en særlig informationsindsats på basis af de gennemførte forsøg i 2010 og 2011. Disse resultater har især for dyrkningen af hestebønner været banebrydende for dyrkningen, idet dyrkning er flyttet fra de traditionelle områder for dyrkning af hestebønner (lerjorde i Østdanmark) til nye områder, som har en bedre sammenhæng med den husdyrproduktion som kan anvende hestebønne som et fodermiddel. Det har også synliggjort de geografiske forskelle f.eks. i sygdomsangreb og angreb af bladlus, som i visse år spiller en afgørende betydning for succesen med hestebønner.

Der var i projektet afsat midler til et møde om bælgæd, men projektet er på dette punkt blevet overhalet indenom af den gerelle udvikling, hvorfor der i andet regi er afholdt møder med fokus på dette område. For at opnå en rationel formidling er der derfor ikke afholdt en temadag i dette projekt, men projektets resultater er i stedet formidlet gennem deltagelse i møder i andre projekter.

Da aktiviteterne i 2012 har været fokuseret på formidling, henvises der til afsnittet om formidling og videndeling. Ud over en formidlingsindsats i forbindelse med møder og markvandring har de væsentligste aktiviteter været: Udarbejdelse af forbedrede dyrkningsvejledninger om blandsæd og bælgæd med fokus på foderkvalitet til de enkelte dyregrupper og en artikel om erfaringer med vinterhestebønner.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Der er ikke gennemført temamøder i projektet til formidling af projektets resultater, da den øgede fokus på bælgædsdyrkning har gjort, at projektets resultater kunne formidles via møder i andet regi. Det har medført, at budgettet til møder ikke er forbrugt. Projektets resultater er præsenteret i følgende sammenhænge: Landsdækkende erfagruppe for økologisk bælgædsproduktion, supply chain workshop om økologisk foderproduktion, temadag om foderforsyning hos økologiske mælkeproducenter.

Den samlede formidling fra projektet i 2012 kan ses på projektet side;

<http://projektfinansiering.vfl.dk/FondenforOekologiskJordbrug/2012/Dyrkningssikrebælgædsafgrøder/Sider/default.aspx>

Projektansvarlig
Souschef Inger Bertelsen
T 8740 54 53
E inb@vfl.dk
